

през 1887-1888 и 1890 г.

Христо Попконстантинов особено задълбочено проучва краищата Чепино и Бабяк. Тези проучвания той обнародва във в. „Свобода“ през 1892 и 1893 г. като „Писма от Родопите“, които са осемнадесет на брой⁸. В тези писма-пътеписи той прави пълен историко-етнографски преглед на Чепинската покрайнина (селищата Пазарджик, Пещера, Лъжене, Каменица, Баня, Корово и Дорково) от заселването ѝ до османското нашествие. Описва също помохамеданчването, кърджалийските времена до Баташкото клане, участието на чепинските българомохамедани в Сръбско-турската и Руско-турската война, временното бягство при настъпването на руските войски и връщането им. В последното писмо авторът описва и събитията след Освободителната война. С тези ценни исторически изследвания и голяма осведоменост той се нарежда сред един от най-добрите изследователи на Чепино и западния дял на Родопите.

Проучванията си в този район продължава до 1898 г. и ги публикува като редовен сътрудник на Сборника за народни умотворения, наука и книжнина в почти всяка книга от I до XVII⁹. Някои от тях излизат и посмъртно. Особено ценни са статиите „Материали за изучаване на родопското наречие“ (1889), „Кратки фолклорни бележки“ (1898) и „Краището Бабяк в Родопските планини“ (1893), които са с важно езиково, поселищно, етнографско и историческо значение за този почти непроучен край в Родопската област и живеещото там българомохамеданско население.

С голям принос са и неговите изследвания, печатани в „Периодическо списание на Българското книжовно дружество“. В студията „Рупчос“ (Едно българско краище в северните разклонения на Родопските планини), печатана в книги 4, 23-24, 58-59 през 1888 и 1899 г. авторът прави географски, статистически и икономически преглед на Рупчоска околия преди и след Освобождението.¹⁰ Тя съдържа ценни сведения за поминъка, образованието и тълкувания на названието „Рупчос“.

Христо Попконстантинов събира и проучва материали не само с родопски теми. Той изучава и други райони - Софийски, Търновски, Разградски, Бургаски и др. Тези публикации са на страниците на сп. „Труд“ (1888-1890)¹¹, „Българска илюстрация“ (1882)¹², „Славиеви гори“ (с. Орехово, 1894) и в Сборника за народни умотворения, наука и книжнина (1883, 1889, 1890-1892, 1895-1896 и 1898).

Големият книжовник се изявява и в една друга сфера - редакторската. Съвместно с проф. Антон Безеншек през 1881 г. редактира младежкото сп. „Здравец“, което е сред първите издания у нас в тази област. То излиза през периода